

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 14P/16/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5323200253
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2023:5323200253.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou v právnej veci navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, Odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, IČO: 37 905 546, so sídlom 022 01 Čadca, Matičné námestie 1617, za účasti maloletého dieťaťa: X. L., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. XXX XX L. XXX, t.č. v Centre pre deti a rodiny, Röntgenova 6, 851 01 Bratislava, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, Odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, IČO: 37 905 546, so sídlom 022 01 Čadca, Matičné námestie 1617, dieťa rodičov: matky: N. L., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. XXX XX L. XXX, G..Č.. Z. XXX XX L. XXX, otca: B. L.L., I.. XX.XX.XXXX, Z. XXX XX L. XXX, v konaní o návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom a určenie výživného rodičom, a úpravu styku otca s maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletým X. L., I.. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny, Röntgenova 6, 851 01 Bratislava.

II. Matka N. L. je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého X. sumou 90,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, na účet Centra pre deti a rodiny, Röntgenova 6, 851 01 Bratislava, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Otec B. L. je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého X. sumou 90,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, na účet Centra pre deti a rodiny, Röntgenova 6, 851 01 Bratislava, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Otec má p r á v o styku s maloletým X. L. v zariadení, kde sa realizuje ústavná starostlivosť, len za prítomnosti pracovníka centra.

V. Otec je p o v i n n ý vopred si dohodnúť termín návštevy dieťaťa s pracovníkom centra.

VI. Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ ÚPSVaR Čadca svojím návrhom podaným na súd dňa 25.01.2023 žiadal súd, aby nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým X., ktorá bude vykonávaná v CDR, Röntgenova, Bratislava, a rodičom uložil prispievať na jeho výživu sumou 90,- € mesačne na účet zariadenia.

2. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že s rodinou ÚPSVR Čadca, oddelenie SPODaSK, pracuje už od roku 2019. Mal. X. bol výchovným opatrením, OS Čadca, sp. zn. 14P/54/2021, zverený do Liečebno-výchovného sanatória, Hrdličkova 21,83101 Bratislava. Matka nemá zabezpečené vhodné podmienky,

aby mohol u nej mal. X. tráviť víkendy. Otec mal. X. nedodríava uznesenia súdu a mal. X. úmyselne po víkende, ktorý strávi u neho, nezavezie do LVS. Momentálne je X. už druhý týždeň doma, neplní si povinnú školskú dochádzku. Táto situácia sa pravidelne opakuje, aj keď sa matka snaží X. zaviesť do LVS. Vzhľadom na uvedené skutočnosti Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, navrhuje návrhu vyhovieť.

3. Z doplnenia návrhu o úpravu styku otca s maloletým dieťaťom vyplýva, že navrhovateľ ďalej žiadal, aby mal otec právo styku s maloletým X. v zariadení, kde sa realizuje ústavná starostlivosť, len za prítomnosti pracovníka centra a po dohode s ním.

4. Matka na pojednávaní uviedla, že s návrhom súhlasí, taktiež s výškou výživného 90,- € mesačne.

5. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že na nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým X. L. naďalej trvajú, zároveň navrhujú upraviť styk otca s maloletým dieťaťom tak, ako uvádzali v doplnení v návrhu. Maloletý X. v Centre pre deti a rodiny Bratislava funguje veľmi dobre, je tam spokojný, jeho správanie je upravené. V zariadení mu poskytujú všestrannú starostlivosť a individuálny prístup zo strany celého odborného tímu zamestnancov a najmä X. dochádza pravidelne do školy, čo otec nedokázal zabezpečiť a taktiež trvajú na určení výživného tak, ako bolo určené v neodkladnom opatrení, vo výške 90,- € mesačne, ktoré bude uhrádzané na účet zariadenia.

6. Otec sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' písomne neospravedlnil, k veci sa nevyjadril, naopak súd mu musel doručovať žalobu a predvolanie na pojednávanie prostredníctvom polície, inak by si ju nevyzdvihol.

7. Navrhovateľ k návrhu doložil súhlas s umiestnením maloletého X. do CDR Bratislava - Röntgenova, správu z Liečebno-výchovného sanatória Bratislava, o počte vymeškaných neospravedlnených hodín u maloletého X. v LVS Bratislava, oba dôkazy sú zažurnalizované v spise 5P/156/2022 (číslo listu 32-33), ktorý je súčasťou spisového materiálu, interný záznam o neohlásenej návšteve otca v zariadení.

8. Zo spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 5P/156/2022 mal súd preukázané, že maloletý X. bol uznesením sp. zn. 14P/54/2021-82 zo dňa 13.07.2022 odňatý zo starostlivosti rodičov a bol mu nariadený pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu v Bratislave, po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti umiestnenia. Zároveň bolo obom rodičom uložené prispievať na jeho výživu sumou 90,- € mesačne. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.08.2022. Dňa 29.11.2022 podal navrhovateľ opätovne návrh na uloženie výchovného opatrenia, ktorým bude maloletému X. nariadený pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu v Bratislave, zároveň žiadali určiť rodičom výživné po 90,- € mesačne. Uvedené konanie bolo zastavené, z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľom a podania návrhu v tomto konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti.

9. V konaní 5P/156/2022 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nariadil povinnosť rodičom odovzdať maloleté dieťa: X. L. do starostlivosti zariadenia a to: Centra pre deti a rodiny Röntgenova 6, 85101 Bratislava. Obaja rodičia boli zaviazaní prispievať na jeho výživu sumou 90,-Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, na účet zariadenia, počnúc dňom umiestnenia.

10. Zo správy o prešetrení pomerov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately mal súd preukázané, že mal. X. L. je na základe uznesenia Okresného súdu v Čadci o nariadení neodkladného opatrenia v zmysle § 367, zákona č. 161/2015 Z.z. C.m.p., sp. zn. 5P/156/2022-36 zo dňa 25.01.2023, vykonateľné dňom 25.01.2023 umiestnený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Röntgenova 6, 851 01 Bratislava. Dňa 24.02.2023 úrad navštívil maloletého X. v zariadení, zároveň s dieťaťom vykonali pohovor. Pracovníčky zariadenia uviedli, že maloletý X. je umiestnený na samostatnej špecializovanej skupine, je v adaptačnej fáze, snaží sa dodržiavať pravidlá centra. Na skupine funguje, zapája sa do aktivít, vytvára si nové kamarátstva. Pracovníčky tiež vyslovili obavu z toho, že otec dieťaťa príde do zariadenia a X. odvezie domov, z tohto dôvodu žiadali upraviť styk otca s maloletým dieťaťom. Dňa 17.02.2023 otec B. L. neohlásene pricestoval do Bratislavy, snažil sa nájsť zariadenie, v ktorom je X. umiestnený s tým, že ho vezme domov na prázdninový pobyt. Psychologička centra vysvetlila otcovi, že bez toho aby vopred nahlásil návštevu dieťaťa v zariadení, nie je možné syna osobne kontaktovať alebo žiadať o hosťovský pobyt dieťaťa. Mal. X. počas rozhovoru uviedol, že sa má dobre a v centre je spokojný. Našiel si nových

kamarátov, vo voľnom čase rád kreslí a chodí na vychádzky. Na izbe je sám, podľa udania X. sú tam dobré "tety". Navštevuje 9. ročník ZŠ, do školy chodí autom, vozia ich šoféri centra. Je v telefonickom kontakte s matkou, otcom a s bratom B. cez messenger. Keď volá s matkou, dá mu k telefónu aj sestru G.. Ďalej uviedol, že izbu si upratuje sám a tiež pomáha v kuchyni. Otec už v minulosti nerešpektoval rozhodnutie súdu, dieťaťu nedokázal zabezpečiť riadnu výchovu a jeho pravidelné dochádzanie do školy. Po absolvovaní pobytu dieťaťa v domácom prostredí, otec nezabezpečil včasný návrat do zariadenia, čím dieťaťu bránil v plnení si povinnej školskej dochádzky. Výchovný štýl otca na maloletého X. je rizikový a je nevyhnutné minimalizovať styk otca s dieťaťom. Nakoľko majú obavu, že otec môže dieťa vziať zo zariadenia a odviezť ho domov a následne nezabezpečí jeho riadny návrat, žiadajú, aby súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom.

11. Z interného záznamu zo dňa 17.02.2023 spísaný sociálnou pracovníčkou Mgr. Q. u neohlásenej návštevy otca v Centre pre deti a rodiny Bratislava - Röntgenova 6, mal súd preukázané, že ju telefonicky kontaktovala riaditeľka, ktorej niekto cudzí volal, že v Petržalke blúdi a hľadá adresu ich centra pán B. L., ktorý si ide pre syna na prázdniny. Následne kontaktovala svoju vedúcu pani Mgr. B.. Obom nadriadeným uviedla, že otec centrum nekontaktoval, nepýtal syna na návštevný pobyt, nežiadal o návštevu v centre. Pani Mgr. B. následne kontaktovala otca, vysvetlila mu, že bez toho, aby sa vopred ohlásil, alebo žiadal o návštevný pobyt dieťaťa, ho nemôže navštíviť. Pripomenula mu termín prípadovej konferencie dňa 24.02.2023. Po tomto vysvetlení otec upustil od úmyslu zobrať si X. na prázdniny. Keďže dôvodom umiestnenia X. v zariadení je, že otec ho opakovane nevracal z návštevných pobytov do LVS, majú za to, že nie je v záujme maloletého umožniť otcovi, aby si bral syna na návštevné pobyty. Naopak žiadajú, aby návštevy otca boli len v okolí centra a za prítomnosti pracovníka centra z dôvodu obavy, aby sa otec svojvoľne nerozhodol s X. odcestovať do L..

12. Podľa § 54 Zákona o rodine

(1)

Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

(2)

Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b)

rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c)

uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20230101>> nevedlo k náprave alebo

d)

rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

(3)

Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

(4)

Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20230101>> alebo podľa § 56 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20230101>>, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

(5)

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine

(1)

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2)

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(4)

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5)

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods 1 Zákona o rodine

(1)

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine

(3)

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

13. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že uznesením sp. zn. 14P/54/2021 bolo maloletému X. uložené výchovné opatrenie, ktorým bol zverený do Liečebno-výchovného sanatória v Bratislave. Matka nemá zabezpečené vhodné podmienky, aby u nej mohol maloletý tráviť víkendy, tieto trávi u otca. Otec maloletého X. nedodržiava uznesenia súdu a maloletého X. úmyselne nevozí do zariadenia. Nedoviezol ho v období po skončení letných prázdnin v období od 12.09.2022 do 23.01.2023. O uvedených skutočnostiach má súd vedomosť, nakoľko dňa 06.10.2022 bol nariadený výkon rozhodnutia - uznesenia OS Čadca č.k. 14P/54/2021 zo dňa 13.07.2022 vo veci odňatia maloletého X. zo starostlivosti jeho rodičov a nariadenia pobytu v LVS, kedy súd aj realizoval samotný výkon rozhodnutia na adrese bydliska maloletého X., jeho odňatím zo starostlivosti otca a umiestnením do LVS Bratislava. V danom prípade ide o úmyselné zanedbávanie povinnej školskej dochádzky maloletého X. z podnetu jeho otca, ktorý ho v tom podporuje, čím napĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu.

14. Situácia sa u otca opätovne zopakovala po vianočných sviatkoch a prázdninách, opätovne úmyselne nezaviezol X. do LVS, X. bol dva týždne doma bez toho, aby si plnil povinnú školskú dochádzku, preto navrhovateľ podal dňa 24.01.2023 na súd návrh na vydanie neodkladného oparenia, ktorým by súd nariadil povinnosť rodičom odovzdať maloletého X. do starostlivosti zariadenia a rozhodol o výživnom. Tomuto návrhu súd uznesením 5P/156/2022-36 zo dňa 25.01.2023 vyhovel v celom rozsahu a to z dôvodu, že otec úmyselne bránil maloletému X. plniť si povinnú školskú dochádzku.

15. Nakoľko sa uvedená situácia pravidelne opakuje dňa 25.01.2023 podal úrad návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým X. a určenie výživného rodičom, aby si tak maloletý X. mohol plniť svoju povinnú školskú dochádzku v LVS. Matka samotná sa snaží X. zaviesť do LVS, avšak bráni jej v tom otec. Súd mal preukázané, že maloletý X. je v zariadení spokojný, má tam nových kamarátov, rád kreslí, chodí na vychádzky, izbu si upratuje sám, pomáha v kuchyni. Pracovníčky zariadenia uviedli, že X. v centre dobre funguje, zapája sa do aktivít, vytvára si nové kamarátstva. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd nariadil nad maloletým X. ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v Centre pre deti a rodiny, Röntgenova 6, 851 01 Bratislava.

16. Zároveň súd určil obom rodičom prispievať na výživu maloletého X., vzhľadom na ich majetkové a finančné možnosti, každému sumou 90,- € mesačne, od právoplatnosti tohto rozsudku, nakoľko o výživnom už rozhodoval aj v rámci neodkladného opatrenia. V rovnakej výške bolo výživné určené aj v konaní pod sp. zn. 14P/54/2021, kedy obaja rodičia s výškou výživného súhlasili.

17. Súd zároveň v zmysle žiadosti navrhovateľa upravil aj styk otca s maloletým dieťaťom tak, že je oprávnený stretávať sa s ním len pokiaľ si vopred dohodne termín návštevy dieťaťa a za prítomnosti pracovníka centra. Dôvodom tejto úpravy bola skutočnosť, že zariadenie prejavilo obavu, aby otec svojvoľne nezobral maloletého X. domov, nakoľko sa už potuloval v okolí centra, za účelom vziať X. X. L. na prázdniny a potom by ho opätovne nevrátil do zariadenia.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolanie je možné podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Čadca písomne dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.